

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษา และงบประมาณ วิทยาลัยเทคนิค ซึ่งจะสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร กับครู-อาจารย์ ต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

5.2 สมมุติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมุติฐานว่าผู้บริหาร และครู-อาจารย์มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณแตกต่างกัน

5.3 ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และแนวทางการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ตามขอบข่ายในหน้าที่ของงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ทั้ง 9 ข้อ และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 9 จำนวน 5 แห่ง

5.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ผู้บริหาร จำนวน 200 คน และครู-อาจารย์ มีจำนวน 318 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างเป็นสัดส่วน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 518 คน เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ 488 คน คิดเป็นร้อยละ 94 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยปรับปรุงและพัฒนาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ มี 5 ตอน

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

4) การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

4.1) แบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 5 วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปความเรียง

4.2) แบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 วิเคราะห์โดย หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเลขคณิตระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ โดยทดสอบค่าที (t-test)

5.5 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษา และงบประมาณ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นผู้ชาย คิดเป็นร้อยละ 78.70 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.30 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 84.20 มีอายุราชการ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.60 และมีตำแหน่งเป็นครู-อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 57.80

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

โดยภาพรวม ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าสภาพการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ ด้านการวิเคราะห์และประสานงานการจัดทำแผน ($\bar{X}=2.78$) ด้านการประสานงานกับแผนกวิชาและงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อหาข้อมูลจัดทำงบประมาณประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา ($\bar{X}=2.76$) และการจัดทำงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.74$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ เห็นได้ว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ต่อการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ด้านการวิเคราะห์และประสานงานการจัดทำแผน ด้านการประสานงานเพื่อทำโครงการต่าง ๆ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดทำงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา และด้านรายงานการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา และการใช้วัสดุฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

โดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ ด้านการประสานงานกับแผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อหาข้อมูลจัดทำงบประมาณประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา ($\bar{X}=2.70$) ด้านการวิเคราะห์และประสานงานการจัดทำแผน ($\bar{X}=2.66$) และด้านการวิเคราะห์รายจ่ายของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงการใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=2.66$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

โดยภาพรวม ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือด้านการประสานงานกับแผนกวิชา และด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อหาข้อมูลจัดทำงบประมาณประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา ($\bar{X}=3.23$) ด้านการวิเคราะห์รายจ่ายของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงการใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.22$) และด้านการจัดทำแบบควบคุมการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ ($\bar{X}=3.18$)

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับความต้องการในการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. แนวทางการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 9 มีความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางานวางแผนการศึกษา และงบประมาณดังนี้

5.1 องค์การที่รับผิดชอบต่อการวางแผนในวิทยาลัยเทคนิค ควรให้งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณรับผิดชอบ และควรเพิ่มผู้มีส่วนร่วมมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 39.10

5.2 การจัดทำแผนของวิทยาลัย ในระดับนโยบาย นอกจากผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการแล้ว ควรให้หัวหน้าแผนกวิชามีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 69.10

5.3 การวิเคราะห์เพื่อเลือกโครงการ ควรให้หัวหน้าแผนกวิชามีส่วนร่วมด้วย คิดเป็นร้อยละ 65.4

5.4 การควบคุมการดำเนินงานตามโครงการ ควรดำเนินการโดยโครงการของงานในสังกัดฝ่ายใด ควรให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนั้นเป็นประธาน คิดเป็นร้อยละ 50.60

5.5 การติดตามประเมินผลควรมีองค์การรับผิดชอบโดยจัดตั้งทีมงานติดตามประเมินผลโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 45.30

5.6 ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ ได้แก่

1. ฝ่ายบริหารควรมีนโยบายที่ชัดเจน และแจ้งนโยบายเหล่านั้นให้บุคลากรในสถานศึกษาทราบโดยทั่วกัน

2. ครู-อาจารย์ ต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนมากขึ้น โดยเฉพาะหัวหน้างานและหัวหน้าแผนกวิชา

3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานควรมีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอ มีประสบการณ์ ชื่อสัตย์ สุจริต และตั้งใจทำงาน

4. ขั้นตอนการปฏิบัติงานควรชัดเจน และปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว

5.6 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้คือ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี เป็นวัยกำลังทำงานมีความคิดสร้างสรรค์ รักความก้าวหน้า ส่วนมากมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ถือว่าเป็นมัธยมศึกษา รู้จักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การวิจารณ์ การวิจัย และการนำไปใช้ มีอายุราชการ 11-15 ปี ซึ่ง

เป็นมีประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติงานมานานพอสมควร

2. สภาพการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

จากผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากซึ่ง 3 อันดับแรกคือ ด้านการวิเคราะห์และประสานงานการจัดทำแผน ($\bar{X}=2.78$) ด้านการประสานงานกับแผนกวิชาและงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อหาข้อมูลจัดทำงบประมาณประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา ($\bar{X}=2.76$) และการจัดทำงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.74$) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวสันต์ แสงมาลี (2537) และสุทิน จิตรเจริญ (2536) ที่พบว่าผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการวางแผน เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องมาจากในปีงบประมาณใหม่ วิทยาลัยเทคนิค จะต้องทำแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวบรวมจากโครงการที่มีการแนะนำให้เขียนเป็นแนวทางเดียวกัน จากนั้นได้ทำการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการเพื่อนำมากำหนดเป็นนโยบายของวิทยาลัย อีกทั้งได้มีการรวบรวมข้อมูลจัดทำร่างงบประมาณประจำปีเพื่อประกอบการพิจารณา จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินซึ่งการพิจารณางบประมาณของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการจัดทำงบประมาณประจำปี และการประสานงานขอข้อมูลความต้องการใช้วัสดุ-อุปกรณ์ จากแผนกช่างและงานต่าง ๆ ด้วย

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ เห็นได้ว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ต่อการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ด้านการวิเคราะห์และประสานงานการจัดทำแผน ด้านการประสานงานเพื่อทำโครงการต่าง ๆ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดทำงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา และด้านรายงานการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา และการใช้วัสดุฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏออกมาเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารเห็นความสำคัญของการวางแผนมาก เพราะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ด้านงบประมาณ โดยตรงทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือนโยบายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณโดยตรง ดังนั้นจึงให้ความสำคัญของการวางแผนมาก ทั้งนี้เป็นการควบคุมการใช้งบประมาณในการดำเนินการอย่างถูกต้องมีทิศทางที่แน่นอนและให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของนโยบาย

3. ผลการศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

จากผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากซึ่ง 3 อันดับแรกคือ ด้านการประสานงานกับแผนกวิชาและงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อหาข้อมูลจัดทำงบประมาณประจำปีแผนการใช้เงินบำรุงการศึกษา ($\bar{X}=2.70$) ด้านการวิเคราะห์และประสานงานการจัดทำแผน ($\bar{X}=2.66$) และด้านการวิเคราะห์รายจ่ายของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงการใช้เงินให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=2.66$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของสุทิน จิตรเจริญ (2536) วสันต์ แสงมาลี (2537) บุญชิตร์ ชนุดหอม (2532) และพิศิษฐ์ ศิวิลัย (2525) พบว่ามีปัญหามากในทุกขั้นตอนของการวางแผน แม้จะพบว่ามีการปฏิบัติกิจกรรมในตอนกระบวนการวางแผนในระดับมากที่สุดก็ตาม เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องมาจากการสำรวจความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ของแผนกวิชาและงานต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง เพราะต้องการให้ได้มาซึ่งงบประมาณมาก ๆ อย่างเดียว การจัดเก็บรักษาข้อมูลไว้ในหน่วยงานต่าง ๆ ไม่มีระบบยากต่อการค้นหาในการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อนำมากำหนดนโยบายของวิทยาลัย ไม่มีความชัดเจนว่าเรื่องใดสำคัญที่สุด การให้ทีมงานการประเมินผลความสำเร็จของโครงการและโครงการของวิทยาลัยไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการเข้าใจผิดคิดว่าเป็นการสอบถามความพึงพอใจของผู้ดำเนินโครงการ

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏออกมาเช่นนี้เพราะทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ต่างได้ปฏิบัติงานในส่วนของงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ร่วมกันจึงรับทราบปัญหาเหมือนกัน

4. ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

จากผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากซึ่ง 3 อันดับแรกคือ ด้านการประสานงานกับแผนกวิชาและงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาเพื่อหาข้อมูลจัดทำงบประมาณประจำปีและแผนการใช้เงินบำรุงการศึกษา ($\bar{X}=3.23$) ด้านการวิเคราะห์รายจ่ายของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงการใช้เงินให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.22$) และด้านการจัดทำแบบควบคุมการใช้เงินบำรุง

การศึกษาและเงินงบประมาณ ($\bar{X}=3.18$) เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องมาจากให้มีการสำรวจความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ของแผนกวิชาและงานต่าง ๆ และการเก็บข้อมูลเรื่องความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้เป็นระบบสามารถค้นหาได้โดยสะดวก และรวดเร็ว ให้มีการควบคุม ติดตาม และประเมินผลในแต่ละโครงการโดยทีมงาน ซึ่งชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ผู้ดำเนินโครงการเกิดความเข้าใจ และให้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับความต้องการในการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวม และรายด้านเหตุที่ผลการวิจัยปรากฏออกมาเช่นนี้เพราะทั้งผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ต่างไปปฏิบัติงานในส่วนของงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณร่วมกันจึงรับทราบถึงความต้องการเหมือนกัน

5. แนวทางการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ

จากผลการวิจัยพบว่า การวางแผนในวิทยาลัยเทคนิค องค์การที่รับผิดชอบควรให้งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ และเพิ่มผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อการจัดทำแผนของวิทยาลัยเทคนิค ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีคุณภาพส่งผลให้การนำเอาแผนไปปฏิบัติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการจัดทำแผนในระดับนโยบาย และวิเคราะห์ คัดเลือกโครงการต่าง ๆ ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้าแผนกวิชาเป็นหลัก เนื่องจากบุคคลดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือนโยบาย ส่วนการควบคุมการดำเนินงานตามโครงการนั้น ควรดำเนินการโดยโครงการของงานในสังกัดฝ่ายใด ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนั้นเป็นประธาน สำหรับการติดตามประเมินผลควรมีองค์กรรับผิดชอบโดยจัดตั้งทีมงานติดตามประเมินผลโดยเฉพาะ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ฝ่ายบริหารควรแจ้งนโยบาย และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนให้บุคลากรในสถานศึกษาทราบโดยทั่วกัน ในส่วนบุคลากรที่จะต้องปฏิบัติงานนั้น ควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอ มีประสบการณ์ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และตั้งใจทำงาน เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องมาจากผู้บริหาร และครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษา และงบประมาณ ไม่ควรให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นผู้รับผิดชอบแต่ฝ่ายเดียว ควรดำเนินการวางแผนในรูปแบบคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น (วสันต์ แสงมาลี 2537)

5.7 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การปฏิบัติงานในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัด กรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 9 สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยครั้งนี้ ข้อเสนอแนะดังนี้

1) ข้อเสนอแนะทั่วไป

ระดับกรมอาชีวศึกษา

1. เนื่องจากในงบประมาณหนึ่ง การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณจะมีงาน สนองนโยบายกรมอาชีวศึกษาบรรจุไว้ ดังนั้น เพื่อให้การนำแผนไปปฏิบัติบรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือนโยบาย กรมอาชีวศึกษา ควรมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนในวิทยาลัยเทคนิค อย่างจริงจัง

2. ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ วิทยาลัยเทคนิคหลาย ๆ แห่ง อาจจะมีการสับเปลี่ยน ครู-อาจารย์ ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้างานวางแผนการศึกษาและงบประมาณใหม่ หรือกรมอาชีวศึกษา มีระเบียบและแนวปฏิบัติในงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณใหม่ กรมอาชีวศึกษา จึงควรจัด ให้มีการเพิ่มพูนความรู้แก่หัวหน้างานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ ในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติซึ่งไม่ ใช้ทำแผนให้เป็นรูปเล่มแล้วสิ้นสุด แต่ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องตลอดปี ตั้งแต่การเตรียมการวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ การติดตามและประเมินผล และการปรับเปลี่ยน

ระดับเขตการศึกษา 9

1. เนื่องจากการศึกษาของไทยได้มีการแบ่งเป็นเขตการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการ ศึกษาทุกระดับการศึกษา ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของท้องถิ่น นอก จากกระทรวง หรือกรมเจ้าสังกัด ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษานำไปถือปฏิบัติแล้ว เขตการศึกษา 9 ควรมีการกำหนดแผนงานและนโยบาย ซึ่งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ให้วิทยาลัยเทคนิคนำไปถือปฏิบัติอีกส่วนหนึ่ง

2. ก่อนที่จะเริ่มใช้งบประมาณใหม่ ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาหัวหน้างานวางแผน การศึกษาและงบประมาณของทุกสถานศึกษา ทุกระดับการศึกษา เพื่อรับทราบแนวทางการปฏิบัติงานและนโยบายระดับท้องถิ่น ในทิศทางเดียวกัน อันจะส่งผลให้การจัดทำแผนมีความสอดคล้องกัน ทุกระดับการศึกษา และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น

ระดับสถานศึกษา

1. การจัดทำแผนในวิทยาลัย ควรให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการ ซึ่งมีจำนวนบุคลากร อย่างเพียงพอ แต่หน้าที่รับผิดชอบโดยตรงคืองานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ
2. ฝ่ายบริหารควรแจ้งนโยบาย และขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนให้บุคลากรในสถาน ศึกษาทราบโดยทั่วกัน
3. ในการจัดทำแผนหรือการวิเคราะห์เลือกโครงการต่าง ๆ ควรประกอบด้วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้าแผนกวิชาเป็นหลักเนื่องจากบุคคลดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง
4. การควบคุมการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ในวิทยาลัยเทคนิค ควรดำเนินการ โดยโครงการของงานในสังกัดฝ่ายใด ควรให้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนั้นเป็นประธาน เพราะผู้ช่วย ผู้อำนวยการจะทราบถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการเป็นอย่างดี
5. การติดตาม และประเมินผลโครงการในวิทยาลัยเทคนิค ควรมีองค์กรรับผิดชอบโดย จัดตั้งทีมงานติดตามประเมินผลโดยเฉพาะ เพราะทีมงานที่ตั้งขึ้นนี้จะมีความเป็นกลาง ไม่ขึ้นกับ ฝ่ายใด ซึ่งจะทำให้ผู้ดำเนินโครงการเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล ใน ทางสร้างสรรค์
6. ควรให้มีการเก็บรักษาข้อมูลเรื่องความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์อย่างเป็นระบบ ในวิทยาลัยเทคนิค เพื่อสะดวกต่อการค้นหาและนำเสนอ
7. บุคลากรที่วิทยาลัยเทคนิค คัดเลือกมาทำหน้าที่หัวหน้างานวางแผนการศึกษาและ งบประมาณ ควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอ มีประสบการณ์ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจทำงาน และเสียสละเพื่อส่วนรวม

2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้ดำเนินงานงานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ
2. ควรมีการศึกษานพฤติกรรมที่คาดหวัง และพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงของผู้ทำหน้าที่หัวหน้า งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ